

Hodnotiaci manuál kvalifikácie Operátor dát za sektor Administratíva, ekonomika a manažment

Verzia 2.0



Názov zákazky: Nastavenie a implementácia štruktúry systému overovania kvalifikácií

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk, www.ludskездroje.gov.sk, <http://www.minedu.gov.sk>

Proces overovania kvalifikácie

Informácie pre uchádzača o overenie kvalifikácie

O overenie kvalifikácie sa môžu uchádzať fyzické osoby, ktoré najneskôr v deň konania skúšky dosiahli 18 rokov a majú ukončenú povinnú školskú dochádzku. Každý uchádzač / uchádzačka o overenie kvalifikácie Operátor dát musí pred príchodom na samotnú skúšku absolvovať lekársku prehliadku u lekára, ktorý vystaví potvrdenie o jeho/jej zdravotnej spôsobilosti pracovať s výpočtovou technikou. Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti nesmie byť staršie ako šesť mesiacov. Bez uvedeného potvrdenia lekára nie je možné uchádzača/uchádzačku pripustiť ku skúške na overenie kvalifikácie.

Záujemca o overenie kvalifikácie, ktorý uvedené požiadavky spĺňa, bude ďalej postupovať cez jednotlivé fázy procesu overovania kvalifikácie, ktoré vedú k získaniu osvedčenia o kvalifikácii. Týmto fázami sú identifikácia jednotiek vzdelávacích výstupov a ich porovnanie so svojimi vedomosťami, zručnosťami a kompetenciami; zhromaždenie všetkých relevantných dokladov preukazujúcich splnenie kvalifikáciou vyžadovaných kritérií, čiže dokumentáciu jednotiek vzdelávacích výstupov; hodnotenie jednotiek vzdelávacích výstupov a potvrdenie výsledkov hodnotenia. Skúšku na overenie kvalifikácie je možné absolvovať len v slovenskom jazyku.

Identifikácia jednotiek vzdelávacích výstupov – počiatočná fáza procesu overovania kvalifikácie, v ktorej záujemca o overenie kvalifikácie zhodnotí a posúdi vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré získal počas života, ako aj svoju schopnosť tieto vedomosti, zručnosti a kompetencie využívať v praxi. Záujemca o overenie kvalifikácie identifikuje a zhodnotí jednotky vzdelávacích výstupov, ktoré charakterizujú kvalifikáciu Operátor dát a porovnáva ich so svojimi vedomosťami, zručnosťami a kompetenciami, ktoré mohol nadobudnúť rôznymi cestami, od formálneho vzdelávania - v škole, cez neformálne vzdelávanie - účasťou na rôznych školeniach, kurzoch a vzdelávacích programoch, až po informálne učenie sa - praxou počas zamestnania, či bežnými každodennými aktivitami, ako napríklad prácou v domácnosti, aktivitou vo voľnom čase a podobne. Zhodnotenie vzdelávacích výstupov môže prebehnúť tromi spôsobmi, sebahodnotením alebo za pomoci vybranej autorizovanej inštitúcie, alebo za pomoci pracovníka Koordinačného miesta SOK.

Pri **sebahodnotení si záujemca sám zhodnotí**, aké vedomosti, zručnosti a kompetencie nadobudol počas života. Mal by pri tom brať do úvahy svoje formálne vzdelávanie v školskom prostredí, ale taktiež akékoľvek neformálne vzdelávanie, ktoré absolvoval počas života prostredníctvom kurzov, vzdelávacích programov, školení, tréningov, workshopov a pod. a informálne učenie sa, pri ktorom nadobúdal vedomosti, zručnosti a kompetencie v rámci svojho zamestnania alebo samoštúdiom, prácou v domácnosti,

aktivitami vo voľnom čase a pod. Následne si môže porovnať jednotky vzdelávacích výstupov kvalifikácie so svojimi vedomosťami, zručnosťami a kompetenciami.

Komplexné zhodnotenie svojich vedomostí, zručností a kompetencií môže byť pre jednotlivca náročné, **preto sa môže obrátiť na autorizovanú inštitúciu alebo Koordinačné miesto SOK**. Ak je záujemca rozhodnutý pre kvalifikáciu Operátor dát, môže sa obrátiť na autorizovanú inštitúciu, ktorá overuje danú kvalifikáciu a tá pomôže záujemcovi s identifikáciou vedomostí, zručností a kompetencií relevantných pre vybranú kvalifikáciu.

Zoznam autorizovaných inštitúcií je zverejnený na portáli www.kvalifikacie.sk v časti Systém overovania kvalifikácií, sekcia Inštitucionálne súčasti SOK, v záložke Autorizované inštitúcie.

Koordinačné miesto SOK môže záujemca kontaktovať osobne: Štátny inštitút odborného vzdelávania, Stromová 9, 831 01 Bratislava, telefonicky: +421 910 925 085 alebo e-mailom: sokpoint@siov.sk. Koordinačné miesto SOK aj autorizované inštitúcie môžu pri poskytovaní poradenstva záujemcovi využívať rôzne nástroje, ako napríklad audit zručností, či rôzne dostupné informačné a komunikačné technológie.

Cieľom tejto fázy overovania kvalifikácie, či už pomocou sebahodnotenia alebo s pomocou autorizovanej inštitúcie, či pracovníka Koordinačného miesta SOK, je určiť, do akej miery záujemca spĺňa požiadavky na kvalifikáciu a posunúť ho do ďalšej fázy overovania kvalifikácie, k úspešnému podaniu Žiadosti o overenie kvalifikácie.

Po identifikovaní svojich vedomostí, zručností a kompetencií záujemca zhromažďuje všetky relevantné doklady, dokumenty, certifikáty alebo iné materiály preukazujúce splnenie kvalifikáciou vyžadovaných kritérií, čiže dokumentáciu jednotiek vzdelávacích výstupov. Tieto dokumenty prikladá žiadateľ k žiadosti o overenie kvalifikácie, a to vo forme portfólia.

Portfólio žiadateľ prikladá ku svojej žiadosti, aby mu na jeho základe mohli byť uznané jednotky vzdelávacích výstupov. Záujemca musí klásť dôraz na to, aby jednotlivé dokumenty v portfóliu mohli byť jednoznačne priradené k jednotkám vzdelávacích výstupov vybranej kvalifikácie. Portfólio tvorí prílohu k žiadosti o overenie kvalifikácie a pozostáva zo životopisu a relevantných dokumentov preukazujúcich vzdelanie a odbornú prax zodpovedajúce kvalifikácii Operátor dát. Do portfólia predkladá záujemca životopis v odporúčanom formáte (Príloha 2) s relevantnými prílohami. Požadované minimálne vstupné vzdelanie žiadateľa o overenie kvalifikácie Operátor dát je úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou (bez výučného listu)

Záujemca, ktorý si vytvoril portfólio, vyplní žiadosť o overenie kvalifikácie.

Vo formulári Žiadosti o overenie kvalifikácie (Príloha č. 3) musí žiadateľ vyplniť všetky relevantné údaje. Súčasťou žiadosti sú prílohy – portfólio a doklad o zaplatení poplatku za posúdenie portfólia a súhlas pre autorizovanú inštitúciu so spracovaním osobných údajov uchádzača pre účely procesu overovania kvalifikácie.

Počas pilotného overovania v rámci národného projektu Systém overovania kvalifikácií v SR sa nebude od žiadateľov o overenie kvalifikácie vyžadovať zaplatenie žiadnych poplatkov. Žiadateľ sa bude preukazovať Poukazom na skúšku na overenie kvalifikácie (voucherom). Poukaz na skúšku o overenie kvalifikácie (voucher) je nepenažný doklad, ktorý vystavuje žiadateľom o overenie kvalifikácie koordinátor odborných aktivít NP SOK vo forme objednávky na skúšku. Voucher sa skladá z dvoch samostatných poukážok: 1) Poukážka č. 1 (voucher) na posúdenie portfólia 2) Poukážka č. 2 (voucher) na skúšku o overenie kvalifikácie. Jednotlivé poukážky sú predkladané autorizovanej inštitúcii, ktorým slúžia na refundáciu nákladov na skúšky od koordinátora odborných aktivít v rámci pilotného overovania počas NP SOK.

Poplatky za overenie kvalifikácie budú po pilotnom overovaní stanovené v zmysle zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch a diferencované na dva samostatné poplatky. Prvý poplatok, bude potrebné uhradiť pri podaní Žiadosti o overenie kvalifikácie s cieľom posúdenia portfólia a druhý poplatok, bude potrebné uhradiť pred skúškou o overenie kvalifikácie, a to len tými uchádzačmi, ktorí na skúšku budú pozvaní. Žiadateľ tak počas pilotného overovania predloží k Žiadosti o overenie kvalifikácie namiesto dokladu o zaplatení poplatku – Voucher č. 1 na posúdenie portfólia. Následne po pozvaní na skúšku, potvrdí svoju účasť predložením Voucheru č. 2 – poukážky na skúšku.

Počas pilotného overovania v rámci NP SOK sa bude vystavovať aj Voucherom č. 3, ktorý bude v prípade potreby používaný na opravnú skúšku.

Vzorové formuláre žiadosti a prílohy, ktoré sú vyžadované, sú k dispozícii ako príloha tohto hodnotiaceho manuálu a na portáli www.kvalifikacie.sk.

Žiadosť o overenie kvalifikácie v podobe vyplneného a podpísaného formulára so všetkými potrebnými prílohami je možné podať papierovou formou, a to zaslaním poštou na adresu autorizovanej inštitúcie, ktorú uviedol uchádzač v žiadosti alebo elektronickou formou, a to zaslaním žiadosti a všetkých príloh elektronickou poštou alebo inou formou elektronickej komunikácie stanovenou autorizovanou inštitúciou, ktorú si uchádzač vybral.

Lehota na posúdenie žiadosti o overenie kvalifikácie po formálnej stránke je 10 kalendárnych dní od dňa doručenia žiadosti o overenie kvalifikácie. V prípade, že žiadosť o overenie kvalifikácie je úplná, autorizovaná inštitúcia do 3 kalendárnych dní od posúdenia žiadosti o overenie kvalifikácie, v prípade, že na danú kvalifikáciu bude prihlásených minimálne 5 uchádzačov, požiadava autorizujúci orgán o menovanie

skúšobnej komisie, ktorej poskytne portfólio žiadateľa na hodnotenie JVV. Po stanovení termínu skúšky autorizovaná inštitúcia zašle uchádzačovi pozvánku a pokyny na skúšku na overenie kvalifikácie, vrátane informácie o výsledku uznávania jednotiek vzdelávacích výstupov na základe portfólia, najneskôr 10 kalendárnych dní pred termínom konania skúšky. V prípade, že žiadosť na overenie kvalifikácie nie je úplná, t. j. neobsahuje údaje v požadovanom rozsahu, autorizovaná inštitúcia vyzve žiadateľa o doplnenie chýbajúcich údajov, ktoré musí žiadateľ doplniť do 5 kalendárnych dní od doručenia výzvy.

V prípade, že žiadateľ doplnil všetky chýbajúce údaje, autorizovaná inštitúcia do 3 kalendárnych dní od posúdenia doplnenej žiadosti o overenie kvalifikácie, v prípade, že na danú kvalifikáciu bude prihlásených minimálne 5 uchádzačov, požiada autorizujúci orgán o menovanie skúšobnej komisie, ktorej poskytne portfólio žiadateľa na hodnotenie JVV. Po stanovení termínu skúšky autorizovaná inštitúcia zašle uchádzačovi pozvánku a pokyny na skúšku na overenie kvalifikácie, vrátane informácie o výsledku uznávania jednotiek vzdelávacích výstupov na základe portfólia, najneskôr 10 kalendárnych dní pred termínom konania skúšky. V prípade, že žiadateľ v stanovenej lehote nedoplnil autorizovanej inštitúcii údaje, autorizovaná inštitúcia mu zašle zamietavé stanovisko k žiadosti.

V prípade, ak žiadateľ nespĺňa kritériá stanovené na vybranú kvalifikáciu, autorizovaná inštitúcia mu do 3 kalendárnych dní od posúdenia žiadosti o overenie kvalifikácie zašle zamietavé stanovisko k žiadosti. Pokiaľ určené lehoty v kalendárnych dňoch pripadnú na deň, v ktorom je štátny sviatok, sobota alebo nedeľa, za splnenie lehoty sa považuje prvý pracovný deň nasledujúci po určenom kalendárnom dni.

Cieľom tejto fázy overovania kvalifikácie je, či už svojpomocne alebo s pomocou autorizovanej inštitúcie, či pracovníka Koordinačného miesta SOK, zhromaždiť jednotlivé dokumenty v portfóliu, správne vyplniť a zaslať kompletnú žiadosť o overenie kvalifikácie a posunúť záujemcu/žiadateľa do ďalšej fázy overovania kvalifikácie.

Hodnotenie jednotiek vzdelávacích výstupov – po podaní žiadosti o overenie kvalifikácie sú vedomosti, zručnosti a kompetencie uchádzača porovnávané s kvalifikačným štandardom vybranej kvalifikácie, a to skúšobnou komisiou menovanou autorizujúcim orgánom. Hodnotenie jednotiek vzdelávacích výstupov vybranej kvalifikácie žiadateľa sa uskutočňuje overovaním portfólia, t. j. uznaním jednotiek vzdelávacích výstupov a/alebo hodnotením jednotiek vzdelávacích výstupov na skúške na overenie kvalifikácie, ktoré realizuje skúšobná komisia zostavená na základe menovacích dekrétov vydaných autorizujúcim orgánom.

Uchádzačovi o overenie kvalifikácie bude zaslaná pozvánka a pokyny na skúšku na overenie kvalifikácie vrátane informácie o výsledku uznávania jednotiek vzdelávacích výstupov na základe portfólia najneskôr 10 kalendárnych dní pred termínom konania skúšky. Pokiaľ určené lehoty v kalendárnych dňoch pripadnú

na deň, ktorým je štátny sviatok, sobota alebo nedeľa, za splnenie lehoty sa považuje prvý pracovný deň nasledujúci po určenom kalendárnom dni. V zaslanej informácii o výsledku uznávania jednotiek vzdelávacích výstupov na základe portfólia budú uchádzačovi poskytnuté informácie o uznaných alebo neuznaných jednotkách vzdelávacích výstupov.

Uchádzač potvrdí autorizovanej inštitúcii svoju účasť na skúške na overenie kvalifikácie bez zbytočného odkladu zaslaním dokladu o zaplatení príslušného poplatku (resp. Voucheru č. 2 na skúšku na overenie kvalifikácie) alebo bez neho, ak mu boli uznané všetky jednotky vzdelávacích výstupov na základe portfólia.

Žiadateľ o overenie kvalifikácie, ktorý sa nezúčastňuje hodnotenia JVV na skúške vráti Voucher č. 2 na skúšku na overenie kvalifikácie do 5 dní od prevzatia informácie o výsledku uznávania jednotiek vzdelávacích výstupov na základe portfólia koordinátorovi odborných aktivít NP SOK.

V prípade, že sa uchádzač nemôže v danom termíne skúšky zúčastniť, musí dostatočne zdôvodniť svoju neúčasť. Za relevantný dôvod sa považuje napríklad choroba, nariadená karanténa, účasť na pohrebe, úraz a pod. Posúdenie relevantnosti dôvodu je v kompetencii autorizovanej inštitúcie. Uchádzač, ktorému neboli uznané všetky JVV na základe portfólia, ale z relevantných dôvodov sa nemôže zúčastniť skúšky, sa s autorizovanou inštitúciou dohodne na náhradnom termíne.

Počas skúšky na overenie kvalifikácie bude uchádzač skúšaný skúšobnou komisiou z jednotiek vzdelávacích výstupov, ktoré mu neboli uznané v rámci overovania portfólia. Overenie kvalifikácie počas skúšky prebieha ústne a metódou praktického skúšania, nástrojmi hodnotenia sú praktické cvičenie, praktické predvedenie s výkladom alebo nad technickou dokumentáciou a ústna odpoveď. Skúška na overenie kvalifikácie je rozdelená do troch častí podľa špecifickosti JVV. Uchádzač, ktorému bola v rámci overovania portfólia uznaná napríklad JVV 1, sa zúčastňuje skúšky na overovanie kvalifikácie len z hodnotenia JVV 2 a JVV 3.

Priemerná časová dotácia na trvanie skúšky je 5 hodín, pričom 1 hodina = 45 minút.

Skúška na overenie kvalifikácie je verejná. Priebeh skúšky riadi predseda skúšobnej komisie (ďalej len ako „predseda“). Skúšobná komisia počas skúšky na overenie kvalifikácie hodnotí uchádzačom dosiahnuté JVV. Ak uchádzač dosiahol požadovanú minimálnu úroveň plnenia kritérií hodnotenia jednotiek vzdelávacích výstupov kvalifikácie, tak výsledok skúšky na overenie kvalifikácie je kladný – uchádzač uspel. Každý uchádzač, ktorý uspel, je považovaný za absolventa skúšky a bude mu udelené osvedčenie o kvalifikácii. Ak uchádzač nedosiahol požadovanú minimálnu úroveň plnenia kritérií hodnotenia jednotiek vzdelávacích výstupov kvalifikácie, tak výsledok skúšky na overenie kvalifikácie je neúspech. Neúspešný uchádzač bude zároveň informovaný o ďalšom postupe. Neúspešný uchádzač môže požiadať o vykonanie

opravnej skúšky na overenie kvalifikácie najskôr 30 kalendárnych dní od oznámenia výsledku skúšky na overenie kvalifikácie, a to podaním prihlášky na opravnú skúšku (Príloha 4). Počas pilotného overovania v rámci NP SOK sa preukáže Voucherom č. 3 na opravnú skúšku vystaveným koordinátorom odborných aktivít NP SOK. Pokiaľ určené lehoty v kalendárnych dňoch pripadnú na deň, ktorým je štátny sviatok, sobota alebo nedeľa, za splnenie lehoty sa považuje prvý pracovný deň nasledujúci po určenom kalendárnom dni.

Úspešný absolvent skúšky na overenie kvalifikácie bude po 6 a 12 mesiacoch kontaktovaný autorizovanou inštitúciou v rámci trasovania jeho uplatnenia na trhu práce.

Cieľom tejto fázy overovania kvalifikácie je zhodnotiť splnenie či nesplnenie kritérií hodnotenia jednotiek vzdelávacích výstupov, oboznámiť uchádzača s výsledkom hodnotenia JVV a posunúť ho do ďalšej fázy overovania kvalifikácie.

Potvrdenie výsledkov hodnotenia – úspešné zvládnutie predchádzajúcich fáz procesu vedie k záverečnej fáze procesu overovania kvalifikácie, ktorou je udelenie osvedčenia o kvalifikácii. Úspešnému absolventovi bude vystavené a odovzdané osvedčenie o kvalifikácii.

Uznávanie jednotiek vzdelávacích výstupov z portfólia

Skúšobná komisia posúdi dokumenty zahrnuté v portfóliu a vyhodnotí, či je na ich základe možné uznať jednotlivé jednotky vzdelávacích výstupov a následne rozhodne o:

- neuznaní žiadnej JVV kvalifikácie, čo znamená, že žiadateľ sa musí zúčastniť skúšky na overenie kvalifikácie v danom termíne a preukázať zvládnutie všetkých JVV na požadovanej úrovni,
- uznaní iba niektorých JVV kvalifikácie, čo znamená, že sa žiadateľ musí zúčastniť skúšky na overenie kvalifikácie v danom termíne a preukázať zvládnutie len tých JVV, ktoré komisia neuznala na základe portfólia,
- uznaní všetkých JVV kvalifikácie, čo znamená, že sa žiadateľ už nemusí zúčastniť skúšky na overenie kvalifikácie a obdrží osvedčenie o kvalifikácii na základne podkladov z portfólia.

Portfólio poskytuje skúšobnej komisii autorizovaná inštitúcia. Lehota na vyhodnotenie portfólia skúšobnou komisiou je najviac 10 kalendárnych dní odo dňa menovania skúšobnej komisie. Pokiaľ určené lehoty v kalendárnych dňoch pripadnú na deň, ktorým je štátny sviatok, sobota alebo nedeľa, za splnenie lehoty sa považuje prvý pracovný deň nasledujúci po určenom kalendárnom dni.

Portfólio žiadateľa/uchádzača o overenie kvalifikácie je záznamom všetkých relevantných dokumentov a dôkazov o nadobudnutých JVV žiadateľa/uchádzača. Musí obsahovať všetky relevantné dôkazy

o získaných JVV, ktoré potvrdzujú životopis a kariérnu históriu jednotlivca, a to v podobe požadovaných dokumentov a/alebo ukážok prác/pracovných činností.

Pre kvalifikáciu Operátor dát boli identifikované tri JVV:

- JVV 1: Správa a autorizácia prístupu k dátam
- JVV 2: Spracovanie dát a dátového záznamu
- JVV 3: Aplikovanie legislatívy na prácu s dátami a základy práce s IKT

V rámci portfólia je možné uviesť napríklad nasledovné dokumenty:

- prehľad príslušnej kariérnej/pracovnej histórie – s preukázaním konkrétnych aktivít súvisiacich s kvalifikáciou **Operátor dát**
- pracovné zmluvy a príslušné pracovné náplne,
- dokumenty, referencie od súasných a predchádzajúcich zamestnávateľov, nadriadených a kolegov,
- doklad o dosiahnutom vzdelaní preukazujúcom získanie vedomostí, zručností a kompetencií – zoznam optimálnych vzdelávacích ciest pre pozíciu Operátor dát je opísaný nižšie
- osvedčenia z predchádzajúcich kurzov vzdelávania a odbornej prípravy vrátane krátkodobého vzdelávania – napr. školenia, relevantné pre zručnosti, vedomosti a kompetencie relevantné pre kvalifikáciu Operátor dát
- rôzne licencie a s tým súvisiaca profesijná registrácia,
- hodnotiace analytické písomné práce na danú tému,
- dôkazy o vedení a spolupodieľaní sa na chode firmy s využitím relevantných schopností a znalostí.

Uchádzač, ktorý v rámci formálneho a neformálneho vzdelávania či informálneho učenia sa spĺňa kritériá hodnotenia pre jednotlivé JVV, môže v rámci portfólia doložiť o uvedených vedomostiach a zručnostiach relevantné dokumenty.

Pre JVV 1: *Správa a autorizácia prístupu k dátam* musí uchádzač na preukázanie kvalifikácie cez portfólio preukázať nasledovné kritériá hodnotenia:

- správne opísať metódy autorizácie prístupu oprávnených osôb k dátam
- správne charakterizovať princípy ochrany dát
- správne charakterizovať princípy ochrany dát proti externému nabúraniu dát
- správne popísať používané metódy autorizácie prístupu k dátam
- správne prezentovať spôsob udeľovania prístupu k dátam a precízne popísať autorizačný proces v súlade s postupmi a predpismi

- správne prideliť nový autorizačný kód oprávnenej osobe v súlade s nastavenými predpismi a postupmi
- samostatne popísať vhodný postup pri ochrane dát

Pre *JVV 2: Spracovanie dát a dátového záznamu* musí uchádzač preukázať nasledovné kritériá hodnotenia:

- precízne vytvoriť záznam v databáze
- na základe analýzy profesionálne aplikovať a popísať proces ukladania dát
- správne popísať používané metódy zálohovania dát
- správne zálohovať záznam v databáze

Pre *JVV 3: Aplikovanie legislatívy na prácu s dátami a základy práce s IKT* musí uchádzač preukázať nasledovné kritériá hodnotenia:

- na základe analýzy správne aplikovať vhodný prístupový algoritmus
- v súlade s nastavenými predpismi a normami precízne vyhľadať správne a požadované dáta v databáze
- správne charakterizovať a popísať 3 technické programy na spracovanie dát
- správne uviesť výhody a nevýhody popísaných programov na spracovanie dát
- správne určiť a špecifikovať požiadavky na technické programy na spracovanie dát

Možné vzdelávacie cesty pre kvalifikáciu Operátor dát sú rôzne. V prvom rade môže ísť o absolvovanie nasledovných programov formálneho vzdelávania. Nasledovný zoznam sumarizuje Optimálne školské vzdelanie zahŕňa nasledovné programy:

- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore ekonomika obchodu a služieb
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore informačné a sieťové technológie
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore informačné technológie a informačné služby v obchode
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore obchodné a informačné služby
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore obchodné a informačné služby-informatika a informačné systémy
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore technicko-ekonomický pracovník
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore výpočtová technika a spracúvanie informácií
- Úplné stredné všeobecné vzdelanie v odbore gymnázium - informatika
- Úplné stredné všeobecné vzdelanie v odbore gymnázium - programovanie

Ako alternatívne cesty formálneho vzdelávania sú identifikované nasledovné programy:

- Stredné odborné vzdelanie v odbore príprava vstupných dát pre číslicové počítače

- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore ekonomické a obchodné služby
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore ekonomické lýceum
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore informačné systémy a služby
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore mechanik elektrotechnik
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore obchodná akadémia
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore služby a súkromné podnikanie
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore technické a informatické služby
- Úplné stredné odborné vzdelanie v odbore všeobecná ekonomika
- Úplné stredné všeobecné vzdelanie v odbore gymnázium – matematika

Mimo formálnych ciest je možné pre študenta absolvovať odborné kurzy vzdelávania, zamerané na konkrétne zručnosti, vedomosti a kompetencie. Tieto vzdelávacie cesty sa dajú zahrnúť do portfólia prostredníctvom potvrdení (certifikátov, osvedčení alebo diplomov) o absolvovaní takýchto kurzov, najmä so zameraním na:

- Dátový manažment
- Ochrana dát a údajov
- Informačné a komunikačné technológie
- Administratívne a kancelárske činnosti

Z hľadiska relevantných pracovných skúseností ide o nasledovné pozície, u ktorých je pracovná skúsenosť preukázateľná prostredníctvom dokumentov z portfólia relevantná pre uznanie konkrétnych JVV:

- Operátor prevádzkových procesov
- Operátor vstupných dát
- Administratívny pracovník evidencie
- Odborný administratívny asistent, a iné

Portfólio uchádzača môže kombinovať dokumenty potvrdzujúce absolvovanie týchto pracovných alebo vzdelávacích ciest, ktoré pomôžu dokázať splnenie kritérií jednotlivých JVV.

Skúška na overenie kvalifikácie

JVV 1 Správa a autorizácia prístupu k dátam Kritériá, Metódy, Nástroje, Stanovená minimálna úroveň (kritická hranica)

JVV 1: Správa a autorizácia prístupu k dátam: hodnotenie jednotky vzdelávacích výstupov sa realizuje v rámci ústnej odpovede a praktického cvičenia a predvedenia v troch úlohách. Pre hodnotenie JV V 1 je uvedený priestor, kde sa úloha realizuje, sú uvedené materiálne a technické pomôcky, ktoré je potrebné k realizácii úlohy.

Pomôcky zabezpečuje autorizovaná inštitúcia.

Priestor na overenie JV V 1: učebňa.

Metóda hodnotenia: ústna metóda a praktické skúšanie.

Nástroje hodnotenia: ústna odpoveď, ústna odpoveď nad technickou dokumentáciou, praktické cvičenie a praktické predvedenie s výkladom.

Čas na predvedenie úloh v rámci JV V 1: cca 15 minút.

Identifikácia metód autorizácie prístupu oprávnených osôb k dátam

Pomôcky na predvedenie úlohy: kancelárske potreby na prípravu odpovede

Metóda hodnotenia: ústna metóda.

Nástroje hodnotenia: ústna odpoveď.

Požadované vedomosti a zručnosti:

Uchádzač musí vedieť opísať metódy autorizácie prístupu oprávnených osôb k dátam vychádzajúc zo súčasných technických parametrov. Ako kľúčové otázky pre skúšajúceho sú určené nasledovné otázky:

- Viete vymenovať platné normy a predpisy využívané v pracovnom zaradení vo vzťahu k autorizácii prístupu k dátam?
- Aké metódy autorizácie prístupu k dátam poznáte?
- Vedeli by ste popísať jednotlivé metódy autorizácie prístupu oprávnených osôb k dátam?
- Aké faktory vstupujú do procesu výberu metódy autorizácie prístupu k dátam?
- Aké sú rizikové faktory, ktoré treba zvážiť pri výbere konkrétnej metódy?

Kritériá hodnotenia:

Schopnosť úspešne opísať aspoň tri rôzne metódy autorizácie prístupu oprávnených osôb k dátam v súlade s existujúcimi právnymi normami a predpismi

Schopnosť podrobne popísať používané metódy autorizácie prístupu k dátam a identifikovať silné a slabé stránky minimálne troch rôznych metód aj s prepojením na konkrétne faktory ovplyvňujúce výber samotnej metódy.

Zásady ochrany osobných dát a ďalších spracovávaných údajov

Pomôcky na predvedenie úlohy: kancelárske potreby na prípravu odpovede

Metóda hodnotenia: ústna metóda.

Nástroje hodnotenia: ústna odpoveď s vysvetlením a nad technickou dokumentáciou.

Požadované vedomosti a zručnosti:

Na základe poskytnutých príkladov technickej dokumentácie troch databáz musí uchádzač vedieť samostatne určiť a charakterizovať kľúčové princípy ochrany dát vo všeobecnosti. Medzi kľúčové informácie, ktoré musí uchádzač vedieť opísať patrí:

Vymedzenie pojmov – osobné údaje, spracovanie dát, subjekt dát

Princípy ochrany dát – kde by mal účastník spomenúť nasledovné princípy:

- Spracovanie dát je zákonné, primerané a transparentné. Spracovanie dát musí mať oporu v zákone. Spracovateľ musí byť schopný poskytnúť informáciu o spracovaní dát.
- Spracovanie dát sa vykonáva vždy za konkrétnym účelom. Spracovanie a jeho postup vždy súvisí s účelom, za akým boli osobné dáta poskytnuté.
- Spracovanie dát je vykonávané s minimom nutných údajov pre daný účel.
- Spracovanie dát je časovo obmedzené. Nikdy nebudeme uchovávať osobné údaje dlhšie ako je nutné.
- Všetky kroky smerujú k zachovaniu integrity a utajeniu dát v celom procese spracovania.

Práva subjektu dát – zadefinovanie kľúčových práv, ktoré majú subjekty dát vrátane nasledovných:

- Právo na informáciu – subjekt môže požadovať informáciu či sú jeho osobné dáta spracovávané, aké dáta sú zbierané, kde boli získané a prečo a kým sú spracovávané
- Právo na prístup – subjekt má právo vyžiadať si prístup k informáciám, ktoré o ňom boli zbierané alebo ním poskytnuté, toto zahŕňa aj právo získať kópiu jeho osobných údajov uložených u spracovateľa
- Právo na opravu – subjekt môže požadovať opravu alebo zmazanie osobných dát, ktoré sú nepresné alebo nekompletné

- Právo na výmaz – za určitých podmienok môže subjekt požiadať o výmaz jeho osobných údajov zo záznamov
- Právo na obmedzenie spracovania – za určitých podmienok má subjekt právo obmedziť spracovanie svojich osobných údajov
- Právo podať námietku na spracovanie – v konkrétnych prípadoch má subjekt právo podať námietku na spracovanie dát, napríklad v prípade priameho marketingu
- Právo na prenos – právo získať osobné údaje v strojovo čitateľnej podobe alebo pokiaľ je to možné ich priamo previesť k inému spracovateľovi
- Právo vzniesť námietku – v prípade, že spracovateľ odmietne právo na prístup, poskytne subjektu dôvod prečo.
- Právo požiadať o pomoc dozorný orgán – právo subjektu vyžiadať si pomoc dozorného orgánu a právo na ďalšie opravné právne prostriedky.
- Právo odvolať súhlas – subjekt má právo kedykoľvek odvolať svoj súhlas na spracovanie

Informácie o rozsahu zbieraných dát, a ich používaní

Spôsoby ochrany osobných dát – vymenovanie kľúčových spôsobov ochrany osobných dát

Definovanie externých hrozieb a identifikácia kľúčových aspektov ochrany dát voči externým hrozbám

Definovanie bezpečnostných protokolov pro komunikáciu a prenos dát:

- Identifikácia anonymizácie a pseudonymizácie dát a vhodnosti ich využívania.
- Identifikácia rôznych typov cookies

Na základe identifikovaných princípov ochrany dát musí uchádzač vedieť samostatne popísať vhodný postup pri ochrane dát na základe identifikovaných kritérií, cieľov a rizík, s ktorými sa môže pracovník na pozícii Operátora dát stretnúť.

Kritériá hodnotenia:

- Schopnosť úspešne charakterizovať princípy ochrany dát vo všeobecnosti a špecificky voči proti externému nabúraníu dát
- Schopnosť samostatne popísať vhodný postup pri ochrane dát na základe identifikovaných kritérií, cieľov a rizík, s ktorými sa môže pracovník na pozícii Operátora dát stretnúť

Udelenie prístupu k dátam

Pomôcky na predvedenie úlohy: výpočtová technika s databázovým programom – stolový počítač alebo laptop s operačným programom a licenciou na databázový program

Metóda hodnotenia: praktické skúšanie.

Nástroje hodnotenia: praktické cvičenie a praktické predvedenie s výkladom.

Požadované vedomosti a zručnosti:

V databázovom programe prezentovať postup pridelenia autorizácie prístupu k dátam. Uchádzač bude na počítači musieť preukázať, ústne pred komisiou a následne v praxi na výpočtovej technike, spôsob pridelenia autorizácie prístupu k dátam na príklade troch príkladov, kde bude týmto osobám pridelený iný rozsah prístupu. Zároveň musí uchádzač identifikovať riziká, kedy by mohlo dôjsť k riziku nesúlady s platnými normami a predpismi. V tomto procese musí týmto trom osobám vedieť prideliť nový autorizačný kód v súlade s existujúcimi predpismi a postupmi.

Kritériá hodnotenia:

- Prezentovať spôsob udeľovania prístupu k dátam a popísať autorizačný proces v súlade s postupmi a predpismi
- Prideliť nový autorizačný kód oprávnenej osobe v súlade s nastavenými predpismi a postupmi

Stanovenie minimálnych kritérií, ktoré musí uchádzač splniť za JVV 1 Správa a autorizácia prístupu k dátam: z uvedených kritérií hodnotenia JVV je potrebné správne predviesť a zodpovedať kritériá hodnotenia minimálne na 75 %, čo zodpovedá nasledovnému:

- správne vymenovať platné normy a predpisy využívané v pracovnom zaradení vo vzťahu k autorizácií prístupu k dátam
- správne opísať metódy autorizácie prístupu oprávnených osôb k dátam vychádzajúc zo súčasných technických parametrov
- správne prideliť nový autorizačný kód oprávnenej osobe v súlade s nastavenými predpismi a postupmi

JVV 2 Spracovanie dát a dátového záznamu Kritériá, Metódy, Nástroje, Stanovená minimálna úroveň (kritická hranica)

JVV 2: Spracovanie dát a dátového záznamu: hodnotenie jednotky vzdelávacích výstupov sa realizuje v rámci ústnej odpovede nad technickou dokumentáciou a praktického cvičenia a praktického predvedenia nad technickou dokumentáciou v dvoch úlohách. Pre hodnotenie JVV 2 je uvedený priestor, kde sa úloha realizuje, sú uvedené materiálne a technické pomôcky, ktoré je potrebné k realizácii úlohy.

Pomôcky zabezpečuje autorizovaná inštitúcia.

Priestor na overenie JVV 2: učebňa.

Metóda hodnotenia: ústna metóda a praktické skúšanie.

Nástroje hodnotenia: ústna odpoveď, ústna odpoveď nad technickou dokumentáciou, praktické cvičenie a praktické predvedenie s výkladom.

Čas na predvedenie úloh v rámci JVV 2: cca 15 minút.

Popísanie procesu ukladania a metód zálohovania dát

Pomôcky na predvedenie úlohy: kancelárske potreby na prípravu odpovede; technická dokumentácia (dokumenty s dátami v elektronickej podobe) a výpočtová technika s databázovým programom – stolový počítač alebo laptop s operačným programom a licenciou na databázový program

Metóda hodnotenia: ústna metóda a praktické skúšanie.

Nástroje hodnotenia: ústna odpoveď nad technickou dokumentáciou a praktické cvičenie a praktické predvedenie nad technickou dokumentáciou s výkladom.

Požadované vedomosti a zručnosti:

Uchádzač je povinný vedieť charakterizovať metódy ukladania dát dostupné v rámci databázových programov. Na základe podkladovej technickej dokumentácie predvedie uchádzač cez databázový program proces ukladania dát v rámci databázy. Následne vychádzajúc z praktického príkladu uchádzač popíše aspoň dve rôzne používané metódy zálohovania dát.

Kritériá hodnotenia:

- Na základe analýzy profesionálne aplikovať a popísať proces ukladania dát
- Správne popísať používané metódy zálohovania dát

Vytvorenie a zálohovanie záznamu v databáze

Pomôcky na predvedenie úlohy: technická dokumentácia (dokumenty s dátami na vloženie do databázy v papierovej alebo elektronickej podobe) a výpočtová technika s databázovým programom – stolový počítač alebo laptop s operačným programom a licenciou na databázový program.

Metóda hodnotenia: praktické skúšanie.

Nástroje hodnotenia: praktické cvičenie.

Požadované vedomosti a zručnosti:

Uchádzač musí vedieť v programe Microsoft Access vytvoriť dátový záznam na základe dátového podkladu podľa svojho vlastného výberu. Dátový záznam musí obsahovať minimálne desať informácií,

ktoré budú do záznamu zapísané. Následne po vytvorení a uložení tohto záznamu musí uchádzať preukázať spôsob, akým zálohuje tento záznam v databáze. Vytvorenie záznamu musí jasne predviesť pred komisiou a zodpovedať na prípadné otázky. V rámci nich musí vedieť charakterizovať rôzne (minimálne dve) metódy ukladania dát a preukázať schopnosť používať dostupné informačné a komunikačné technológie.

Kritériá hodnotenia

- Precízne vytvoriť záznam v databáze
- Správne zálohovať záznam v databáze

Stanovenie minimálnych kritérií, ktoré musí uchádzač splniť za JVV 2 Spracovanie dát a dátového záznamu: z uvedených kritérií hodnotenia JVV je potrebné správne predviesť a zodpovedať kritériá hodnotenia minimálne na 75 %, čo zodpovedá nasledovnému:

- Na základe analýzy profesionálne aplikovať a popísať proces ukladania dát
- Precízne vytvoriť záznam v databáze
- Správne zálohovať záznam v databáze

JVV 3 Aplikovanie legislatívy na prácu s dátami a základy práce s IKT Kritériá, Metódy, Nástroje, Stanovená minimálna úroveň (kritická hranica)

JVV 3: Aplikovanie legislatívy na prácu s dátami a základy práce s IKT: hodnotenie jednotky vzdelávacích výstupov sa realizuje v rámci ústnej odpovede, ústnej odpovede s vysvetlením a praktického cvičenia v dvoch úlohách. Pre hodnotenie JVV 3 je určený/definovaný priestor, v ktorom sa úloha realizuje, sú uvedené materiálne a technické pomôcky, ktoré je možné pri realizácii úlohy použiť.

Pomôcky zabezpečuje autorizovaná inštitúcia.

Priestor na overenie JVV 3: učebňa.

Metóda hodnotenia: ústna metóda a praktické skúšanie.

Nástroje hodnotenia: ústna odpoveď, ústna odpoveď s vysvetlením a praktické cvičenie.

Čas na predvedenie úloh v rámci JVV 2: cca 15 minút.

Určenie technických programov na spracovanie dát

Pomôcky na predvedenie úlohy: kancelárske potreby na prípravu odpovede

Metóda hodnotenia: ústna metóda.

Nástroje hodnotenia: ústna odpoveď a ústna odpoveď s vysvetlením.

Požadované vedomosti a zručnosti:

Uchádzač musí vedieť vymedziť a charakterizovať minimálne tri existujúce technické programy na spracovanie dát. Tieto programy by mali byť podrobne charakterizované, s identifikáciou výhod a nevýhod popísaných programov na spracovanie dát. Následne musí uchádzač určiť a špecifikovať požiadavky na technické programy na spracovanie dát a navrhnúť efektívny systém ochrany dát pred hodnotiacou komisiou na základe jasne identifikovaných kritérií.

Kritériá hodnotenia:

- Správne charakterizovať a popísať 3 technické programy na spracovanie dát
- Správne uviesť výhody a nevýhody popísaných programov na spracovanie dát
- Správne určiť a špecifikovať požiadavky na technické programy na spracovanie dát

Vyhľadať dáta v databáze

Pomôcky na predvedenie úlohy: technická dokumentácia (dokumenty s dátami v elektronickej podobe) a výpočtová technika s databázovým programom – stolový počítač alebo laptop s operačným programom a licenciou na databázový program

Metóda hodnotenia: praktické skúšanie.

Nástroje hodnotenia: praktické cvičenie.

Požadované vedomosti a zručnosti:

Účastník musí vedieť zdefinovať a popísať minimálne tri príslušné algoritmy na vstup k dátam v rámci identifikovaných databázových programov. Následne musí uchádzač vedieť vymedziť a charakterizovať minimálne tri technické programy na spracovanie dát. Poslednou úlohou bude v dostupnom databázovom programe v súlade s nastavenými predpismi a normami vyhľadať správne a požadované dáta v databáze. Tieto dáta budú následne prezentované hodnotiacej komisii.

Kritériá hodnotenia:

- Na základe analýzy správne aplikovať vhodný prístupový algoritmus
- V súlade s nastavenými predpismi a normami precízne vyhľadať správne a požadované dáta v databáze

Stanovenie minimálnych kritérií, ktoré musí uchádzač splniť za JVV 3 Aplikovanie legislatívy na prácu s dátami a základy práce s IKT: z uvedených kritérií hodnotenia JVV je potrebné správne predviesť a zodpovedať kritériá hodnotenia minimálne na 75 %, čo zodpovedá nasledovnému:

- Správne charakterizovať a popísať 3 technické programy na spracovanie dát
- Správne uviesť výhody a nevýhody popísaných programov na spracovanie dát
- V súlade s nastavenými predpismi a normami precízne vyhľadať správne a požadované dáta v databáze

Potvrdenie výsledkov hodnotenia

Potvrdenie výsledkov hodnotenia je poslednou fázou v rámci overovania kvalifikácie. V rámci tejto fázy overovania kvalifikácie zabezpečuje riadny priebeh ukončenia procesu autorizovaná inštitúcia.

Absolventom, ktorým boli uznané všetky JVV na základe portfólia a absolventom skúšok, ktorým neboli uznané všetky JVV na základe portfólia a uspeli na skúške na overenie kvalifikácie, budú vystavené a odovzdané osvedčenia o kvalifikácii. Prevzatie osvedčenia o kvalifikácii podpíše absolvent v Potvrdení o prevzatí osvedčenia o kvalifikácii.

Úspešní absolventi budú súčasne informovaní o tom, že autorizovaná inštitúcia má povinnosť trasovať absolventov skúšky na overenie kvalifikácie. Trasovanie sa uskutočňuje po 6 a 12 mesiacoch po úspešnom absolvovaní skúšky na overenie kvalifikácie.

Neúspešní uchádzači budú informovaní o tom, ktoré JVV v procese overovania kvalifikácie nespĺnili na požadovanú minimálnu úroveň a zároveň budú informovaní o ďalšom postupe. Neúspešný uchádzač môže požiadať o vykonanie opravnej skúšky na overenie kvalifikácie najskôr 30 kalendárnych dní od oznámenia výsledku skúšky na overenie kvalifikácie, a to podaním prihlášky na opravnú skúšku (Príloha 4).